aqua et in terra viuēs, nō dicit̄ a caſtrando/q̄ ſe caſtret, vt vult Iſidorus, ſed eſt nomē grecū/qđ latinā etymologiā nō patit̄, vt dicit Seruiꝰ: et ſepe ego in h̄ opuſculo. nec itē/vt doctis pſuaſū eſt/ſe caſtrat. dicit eñ pliniꝰ li. xxxij. ca. iij. ſicut et fibris q̄s caſtores vocāt. et caſtorea teſtes eoꝝ amputare hos ab ipſis cū capiunt/negat ſextiꝰ, diligentiſſimꝰ medicine: q̄nimo paruos eſſe/ſubſtrictoſq̄ȝ ⁊ adherētes ſpine/nec adimi ſine vita aīalis poſſe, Idē refert albertꝰ magnus recētiū phoꝝ pīceps. Et idē li. viij. ca. 30. cū de fibris loqueret̄, dicit inter cetera, Cauda piſciū ijs cetera ſpecies lutre, vtrūq̄ȝ aquaticū, vtriq̄ȝ mollior pluma pilꝰ. hic nota lutrā dici teutonice. otter, Lutra, i otter.

¶ Doleator et dolearius, quere in dictiōe victor de v.

¶ Diſcretus non ſignificat, vulgo beſcheiden: ſed modeſtus, et modeſtia quā vos dicit' diſcretōez. Et ita dicit cicero pmo offi. rū. ipmq̄ȝ genꝰ locādi/nō pfuſum nec immodeſtū, ſed ingenuū ac facetū eſſe debet. Diſcretus eñ nihil aliud eſt/quā: diuiſus. vnde Tertulianus ca. xxxix. loquens de chriſtianis. itaq̄ȝ qui animo aīaq̄ȝ miſcent̄, nihil de rei cōmunicatione dubitamus, oīa indiſcreta ſunt apud nos, pter vxores: Auſonius. diuidat hec ſiquis faciunt diſcreta venenum: Et Hermogenes iuriſconſultus: Ex hoc iuregentium introducta ſunt bella diſcrete gentes. i. diuiſe: Quītus curtius, in nono: A ceteris diſcretos milites elephantis in conſpectu totius exercitus obijcit: Et plinius libro. xxix. in prologo, et oēs eas damnauit erophilus in muſicos pedes venarum pulſu diſcreto per etatum gradus: diſcreta ⁊ inde hec ſecta. De quibus rebus plura leges cōtra pontium/de ſtatibus hominū. Et vulgo dicimus diſcretionē habere cū debeamus dicere habere rationē vel ſapere ⁊c. vl' habere modeſtiam: nō tñ me fugit tempantiam/cui etiā ꝯtrariam facit eſſe luxuriam: a cicerone modo modeſtiā mō moderationem vocari.

¶ Definire ē (vt ita loq̄r) ꝯterminare ē q̄ſi finē dare: ſȝ diffinire ē/h̄ ab illo/q̄ſi diſparciēdo diſtinguere. Vñ diffinitō vocata ē/nō vt multo ꝑ vſus hȝ. definitio: q̄ i diſputatōe vti ſolēꝰ, vt ſit orō eē rei demōſtrās: definitū credo debere eē, ꝯ ſōno ſcipiōis cū dicit Cicero/ſic habeto, oibꝰ q̄ patriā ꝯſernauerit/adiuuerit/auxe

rint: certũ in celo definitũ locũ/ vbi beati ſempiterno euo fruã-
tur. Et ſic definire ſignificat teuto, beſtymmen. Juſtinus, qui
bus magna premia definiebantur.
¶ Diues eſt ge. omnis nõ tm̃ cõmunis. Ouidi. de arte lib.
primo, addidit externo marmoꝛe diues opus. Et Hieronymꝰ
in epl'a ad Nepocianum: nemo mihi obijciat diues illud in iu
dea templũ: Et habet in cõparatiuo (cõtra vulgi opinionẽ) diuiti-
oꝛ ⁊ diuitiꝰ. Calphurniꝰ, in egloga Jone et licide: Sũ quoq;
diuitioꝛ certauerit ille tot hedos paſcere. Oui. de ponto. li. iiij:
Textaq; fortuna diuitioꝛ ſua: ⁊ marcialis, romanũ pꝛopius di
uitiuſq; foꝛ eſt. Idẽ ad carinum: Croeſo diuitioꝛ licet fuiſſem, ⁊
diuitiſſimꝰ, dicit ſidoniꝰ. Dis autẽ (tametſi dis ⁊ dite in ntio
vix reperiatur, ſed bene diti dite a dite) de ſe foꝛmat ditioꝛ, ditiſſi-
mus, nõ diues, in quo plebei grãmatiſte hallũcinantur, ſicut ⁊ in
amicus. Amicus enĩ facit amicioꝛ ⁊ nõ amicicioꝛ: vt Cicero:
appio, neq; tibi amicioꝛ quã ego ſum. vñ ⁊ Franciſcus petrar
cha egloga decima: hũc alius muſis qui paſtoꝛ amicioꝛ almis.
Sicut ſtultus, ſtultioꝛ, ⁊ nõ ſtulticioꝛ: vt indocti pcipiunt Ho
ra. obuoluas viciũ quid ſine ſtultioꝛ ipo: de qua re tã manife-
ſta ſupfluũ eſt multa exẽpla pferre: Obiter hic nota, ꝙ exiguꝰ
tenuis, egregiꝰ, ⁊c. aliter comparantur apud ſcriptoꝛes aliquãdo q̃
a grãmaticis pꝛecipitur: Tenuioꝛ enĩ inuenio apud Ciceronem:
Pliniũ/ Saluſtiũ/ ⁊ Corneliũ tacitũ/ lib. xvi. Exiguioꝛ. ff. de le-
ga. 3. l. nũmis: aſſiduioꝛ/ dicit varro. rex ruſtica li. ij. Egregius/ p
magis egregie/ iuuenalis: egregius cenat meliꝰ q; miſerrimuſ
hoꝛ: et eſt tetraſyllabũ/ pꝛopter metrũ. Lucreciꝰ: nã nihil egregiꝰ q̃
res ſecernere aptas a dubijs. Itẽ ſtrenuus ſtrenuioꝛ. Plautuſ
in epidico: nã ſtrenuioꝛ ſi pdicat ſuas pugnas/ de oꝛe illiꝰ ſunt
ſoꝛdide. Idoneioꝛ dicit iuriſconſultus de indiẽ adiectione vel
potiꝰ addictione, l. eũ qui. §. melioꝛ autẽ. ¶ Qđ igitur tãti ⁊ tam do-
cti auctoꝛes ĩ vſu habuerũt, q; pꝛ auctoritate nititur lĩgua latina: ſeq̃
nõ dubitabo. ⁊ ĩpio p magis impie/ apđ interpretẽ ioſephi legimꝰ.
¶ Diuerſimode nemo ex latinis ſcriptum reliquit, ſed eſt bar-
barorum. ¶ Omnia compoſita (vt tradit Neſtor) cum δωρον
Doron/ quod apud nos donũ ſignificat, do, ſyllabã pducũt, vt
Iſidoꝛꝰ, Theodoꝛꝰ, Caſſiodoꝛꝰ, Diodoꝛꝰ, polidoꝛꝰ, heliodoꝛꝰ, ⁊

ſi qua ſunt ſimilia, de aliis exempla require in neſtore: qđ Theodorus cōtra vulgi ꝯſuetudinem/do, ꝑducat. Audi Marcialem, Pierios vatis Theodori inflāma penates: Et ſcribitur Theodor⁹, ꝑ th, aſpiratū, in principio/cōponitq; a theos, i. deꝰ et doros id eſt donū ꝛc. Sic de ſilibus dicendū erit.

De quibuſdam hebreis nominibus, et eorum quantitate:

Dauid prima lōga, regius ꝓpheta, teſte ioſepho, in declinabile eſt: ſed dauides, in gtio habet dauidis media longa: (Et ſi ſedulius ꝯtra feciſſe dicet) Juuenc⁹ poeta: Edidit hic Mariā dauidis origine Joſeph: Fortunatus ep̄s: de magno, magnuſ dauides ſcripta reliquit: qui dauides dicit in nominatiuo. et Juuencus ſepe: Et cantatiſſimus ille Hymnus: Iſrael tu rex/ dauidis ꝛ inclita ꝓles. vbi ſtudioſos admonuiſſe volo, carmē hoc ꝑperam legi a vulgo: ſi gi iſrael es tu rex: es enī nō debet hic poni: vicioſum enī redderet carmē: vn̄ Fortunatus eccl'aſtic⁹ poeta, iſrahelíticos iuſſit adeſſe viros: vbi iſrael ſecundā ꝛ tertiam ꝓducit, ita enī apud grecos ſcribitur, ισρσηλ. Seduli⁹ qui regit iſrael neq; prorſus dormiet vnq;: Et iterum Fortunat⁹, iſrael reliquos floreat ante genus: male/ſidonius, dicens: iſrael appenſi ꝑ cōcaua gurgitis ꝛc. Et iuuēcus aliqn̄ In eodē hymno ꝑperam legit, obuiam: ſed obuia legi debet, qđ ſiqdam homunculi futuri ſint/qui mihi ſtudioſe detrahere conabuntur: (vt verbis vtar ſancti Hieronymi ad marcellam) Cur aduerſus auctoritatē veteꝝ/ꝛ totius mundi opinionē/aliqua in ſacris litteris emendare temptauerim/quos ego cum poſſem meo iure ꝯtemnere/aſino quippe lyra ſupflue canit: tn̄ ne nos ſuperbie (vt facere ſolent) arguāt: ita; reſpōſum habeāt/me nō emendare ſacrā ſcripturā, ſed vicioſitatē codicū/quā, ꝓ h dolor varijs in locis expimur: Nec quiſquā eſt/qui vel velit: vel audeat preter alioꝝ morē/quicq; in mediū adducere: Ego aūt nihil eoꝝ/q recte inſtituero īmutans (ꝛ ſi rumpant ilia indoctis) bene mereri de re pub. litteraria/ſi poſſum/nunq; abfuero. Quod ſi auctora mortuis reuocaretur/nō ſecus ac ego/ſentiret: Sed vulgus omia ꝯtaminās/ad cōmodiorē ſenſum: es, addidit, nec poſſum adduci: vt auctor nō indoctus/auctoritate ante nominato-

rum ſic ſcriptum reliquerit,qui fuit(vt Spanhaymẽſis meus abbas ille germanię decus ꝑdit)Theodulphꝰ epiſcopꝰ aureli enſis:Iſrael Mihael Raphael:ꝛ id genus ſimilia/mediam ꝓducunt:ꝛ ſimiliter vltimã.Ualerius flaccus.hic ꝛ odoratꝰ fla grãti crine mihael:nec placet mihi hoc carmen,Angeli polli citani Alioquin doctiſſimi,vt meũ eſt iudiciũ,Cum dicat veri nus Mihael florentinus occidit annis:quoniã Fortunatꝰ/et flaccus/plus apud me valebũt.

❡Debeo,es,cre.latine ſignificat id/quod teuto.dicimꝰ,ſchul digſein:vt debeo tibi mltos aureos/debeo tibi vitam:Seneca vt ſtatim tibi ſoluã,quod/debeo:Et Lactantius libro primo in ſtitutionũ,quẽadmodum poteſt eſſe deus principalis q̇ alii s ortum ſuũ debet,Macrobius in.ii.ſaturna,Loquens de au guſto,habẽda eſt ad ſummũ culcitra/in qua ille cũ tantũ debe ret dormire potuit.Male aũt indocti dicũt,ſum tibi indebitis: es mihi quattuor florinos indebitis ꝛc.obligo,et paſſiuũ eius obligor in rebus pecuniariis/nõ dum legi apud oratores;cum ſit crebro in vſu noſtratium,litteratores,ꝛ apud iuriſconſultos dicunt/et noſtri,obligor tibi magnã ſummam pecunię,qđ quã congrue ꝛ latine ſit ipſi viderint;cum obligor paſſiuũ,reſpuat hunc accuſatiuum:Magis forſan tollerandum eſſet/ſi dicerẽ, obligor me tibi in decẽ aureis;vel obligor a te quattuor libris pecuniarũ,ſi de rebus pecuniariis etiam dicimꝰ,quod ego ne ſcio:Scio apud ſcriptores dici obligare fidem amiciciã ꝛ amo rẽ/et ſimilia:vt Cicero pro murena:q ſe nexu obligabit:Quin tilianus:neminẽ magis obligauerũt expectationes ꝛc.Et Pli nius iunior ſuo Sabino,proinde firmanis tuis ac iã potius noſtris obliga fidem noſtram:Et idem cornuto ſuo:neq̃ eñ obligandus eſt in amoris officio/qui prior cepit.Quintilianꝰ in declama.poſitis meritis quibus obligatus ſum.Et Victru uius,cum eo beneficio eſſem obligatus:obligare inſuꝑ ſignifi cat teuto,verbinden.Q.curtius,ſupprimi ſanguinem et vul nus obligare iuſſit,Cicero libro tertio de natura deoꝝ eſcula piorum,primus qui ſpeculum inueniſſe,primoq̃ vulnus dici tur obligauiſſe,eodem modo loquor de obſtringo ꝛ obſtringor deuincio et deuincior/ſicut de obligor,q̇bus noſtri male vtunt

¶ Diſplicentia barbari ⁊ indocti dicūt/ſed pro eo docti dicūt,
offenſio vel moleſtia.
¶ Dietim audio vſurpari/p quotidie,ab indoctis:qđ tñ an ſit
apud doctos in vſu,nōdum(ꝙ ego ſciam)legi:
¶ Dica eſt accuſatio vel cauſa/e greco ſumptum:non ſignifi-
cat teuto.ein kerff holtz:Terentius in phormione: Scribam
tibi dicam. Et Cicero in verrem/actione quarta Scribitur he-
raclio dica.
¶ Dato/ꝙ ſit interiectio concedentis,nuſquam apud idone-
os reperi:quamuis ſemel/quod ego ſciam/poſuerit Boccacius
in genelogia deorum:cui eruditionem:auctoritatem in dicen-
do non tribuo.
¶ Dyaſintbetica vocatur ab indoctis/quam grece et bene ſin-
tarim dicimus,vt in dictione eadem videbimus.
¶ Deſecrare ⁊ degradare,vide in dictōe/grado ⁊ grador.
¶ Diffidatus,teuto.ein abgeſagter. Item diffidare/et lr̃as dif-
fidatorias nunꝙ̄ legi apud latinos ſcriptores:que tñ dictiōes
in vſu germanorū ſunt:perperam quidem meo iudicio.
¶ Diabolus grece(vt teſtis ē Lactāti⁹ in ſcđo diuina. inſtitu-
tionū)latine criminator dicit̃:ꝙ crimina in q̄ ipe lapſus eſt ad
deū referet:vñ Triſmegiſtus(eodē Lactātio teſte)vocat demo-
niarchen:hoc ē principē demonū: Demonas aūt(teſte eodem
Lactātio)grāmatici dictos aiūt/i.peritos ac rerū ſcios: vnde
eudemon dicit̃ bonus demon,⁊ angel⁹.⁊ cacodemō dicit̃ ma-
lus demō,⁊ angelus. Diabol⁹ nō đ/quaſi deorſum ruens:vt
interp̄tant̃ q̄dā indocti:q̄m vt dixi grecum eſt:
¶ Dux eſt generis cōmunis,vt etiā veſter Auguſtinus in grā-
matica dicit,duciſſa non dicitur latine.
¶ Diecēſis/cū i latino in principio ſcribit̃,⁊ oe dyphtongo: et
eſt penultima ſyllaba longa/ꝯtra morē vulgarē:poteſt dici gu-
bernatio diſpēſatio ſeu iuriſdictio Et deſcēdit a Διοικέω dioe-
ceo.i.guberno,vel adminiſtro:⁊ non ab,ex et ceſio,vt tradit hu-
guitio/cū ſua cohorte,vocabulorum corruptrice.
¶ Dialog⁹ ē/nō vt imperiti dicūt,ſ̄mo duoꝝ:a dia qđ/duo:qđ
nuſꝙ̄ legit̃:ſʒ ē q̄libet ōrō/vbi diſputatiē introducunt̃ q̄tq̄t au-
ctori libuerit:đ aūt dialogus,a Διαλέγομαι dialegome,qđ eſt

ſermocionoꝛ,vel diſputo:Ita etiā dialectica/cum i latino poſt d
ſcribiť,ꝛ in fine cū ct/nec diciť a dia.qd̉ eſt duo,ſicut imperiti di
cunt,ſed Dialectica/etiā a dialegome/quod eſt diſputare.ꝛ ſer
mociocionari.vt in,dialogo,dicimus.

Decanus eſt/qui ſub ſe decem milites habet.noſtri aūt faci-
unt quādam dignitatē ſacerdocij ꝛ ſtudioꝝ decanatum.ſicut
Hierouymus vocat decanos:ſ.monachos qui decē ꝑſint.Ve
getius lib.ij.de re mili.dicit Erant decani qui decē militibꝰ ꝓ-
poſiti/nūc caput ꝯtubernarij vocanť.Decurio/etiā ſcd̄m No
nium ꝛ diuū Hieronymū in epl'a ad Euſtochiū/a decennario
numero dicitur.ꝙ ego alibi ꝯtradixi;fecit vſus vocabuli decē
nario numero contrarius.

Deducere is diciť/qui alicui officij gratia ꝑſtat comitatum/
teuto,das gleit geben:noſtri aūt dicunt cōducere/qd̉ ego nun-
quā legi apud eruditos.Conducere aūt/nō ſignificat ꝯgrega-
re:ſ nō locatū accipere,teuto,beſton;ſicut domos cōducimus:
interdum emere,aliqñ ꝯuertere,interdū ꝓdeſſe.At qd̉ ſacri ca-
nones interdū dicūt ſaluū ꝯductum,nō credo bene ꝛ ſatis lati-
num:At docti ſaluum iter.vel litteras ſalui vel tuti itineris di
cunt,aut melius litteras publice fidei.

Diuinitas latine ꝛ vetuſte dr̄,vbi noſtri iam nouo verbo et
nō eleganti dicunt,deitas.Id qd̉ Auguſtinus etiā teſtať de ci
uitate dei li:vij.ca.primo:hāc diuinitatē vel(vt ſic dixerim)dei-
tatē:nam ꝛ hoc verbo vti/iam noſtros nō piget:vt e greco,expſ
ſius trāſferant/qd̉ illi theoteca appellant:Hęc ille.

Duco as are/ꝓ eo quod eſt ducatum regere:ꝛ ducem eſſe,ſę
pe vſurpat Iacobus bergomenſis chꝛonicoꝝ ſcriptoꝛ;at ego
nunqͫ legi/ſed bene ducere ꝓ eodē ſignificatu.vñ Quintilia-
nus ait:diſcipulis ducere claſſem multo pulcerrimū.i.qñ pue
ri ſunt principes claſſis.i.ſui chori vel ſocietatis.ſcholaſtici
eñi diuidunť ꝑ claſſes/apud eruditos.Vbi apud imꝑitos per
primā vel ſecūdā lectōem,item ꝓ doctrinale primā ꝑte:ſcd̄am ꝛc.

Dyſcholꝰ,cū y greco,ꝛ c,nō aſpirato ſcribiť:ꝛ eſt grecū vo-
cabulū:ꝛ nō valet tm̄ quantū,vagus ꝛ indiſciplinatus.vt bar-
bari dicūt,ſed ſignificat,malū ꝑnicioſumqꝫ/ac toleratu difficile.
vñ petrus epl'a prima:Seruite dñis/nō ſolū bonis,ſed etiam

hᵒ est qd vulgo ī scolis triuialiū distiguāt p loca, pmi loci, scdi, tercij &c

Dyscolus

dyſcolis ⁊c̄. et cōponit̄/ex dis/qđ in cōpoſitione,malū vel diffi-
cile ſignificat,et κελομαι iubeo: ita vt dyſcolꝰ is dicat̄ cui dif-
ficulter iubet̄: neqꝫ dyſcolus a ſchola,qđ ch aſpirato ſcribit̄: de
duci pōt,vt tradit Huguitio,catholicon,⁊ libellus/q̄ docēs de
indiſciplinatiōe ſcholariū ſeu melius ſcholaſticoꝝ/falſe Boe
tio aſcribitur,qui ait dyſcolꝰ/quaſi a ſchola diuiſus: ⁊ ꝑmulti
alij delirant.

¶ Duellū,vel duellium,non eſt tantū duoꝝ Bellū,vt vulgus
exiſtimat: ſed duaꝝ partiū de victoria contendentiū: hoc eſt bel
lum totius exercitus: alioquin non diceret̄,duellū inter the-
banos ⁊ theleſprotos,⁊ ab horatio: grecia barbarie lento colli-
a duello: bellū, eīm teſte quintiliano ⁊ cicerone ad brutū/dicit̄ p
literaꝝ mutationē/a noīe,duellū: ſic olim duellū nūc bellū. inde
antiqtus,ꝑduellū,dicebant/quē(vt dicit cicero)nunc hoſtem: ⁊
tunc hoſtis ꝑegrinū,ſignificabat: qui ſuis legibꝰ vteret̄: ꝑduel-
lio aūt/eſt crimē leſe maieſtatis,de q̄ Vlpianus:

¶ Diplomata(vt ſcribit Beroaldus)Tabelle ſunt ⁊ codicilli, *Diploma, id qđ falso Dictirā dicūt, ſt.*
vident̄qꝫ ꝓprie accipi,p his principalibꝰ libellis ⁊ publicis/q̄bꝰ
impetrata preſcribunt̄/⁊ principis nomē aſcribit̄: vulgus: bul-
las ⁊ decreta vocat: itē breues ⁊ breuia aplica hoc indicare vi-
det̄,Cicero ſcribens in quadā epiſtola ad Titū apiū: diploma
ſtatim nō eſt datū/⁊ mox panſa recipit ꝑ celeriter ſe ablatuꝝ di-
ploma: Cornelius tacitus/eoqꝫ diplomatibꝰ nullū principem
preſcripſiſſet,apud iuriſcōſultos,de verboꝝ obligationibus,di-
ploma aliud ſignificat,videturqꝫ accipi pro duplicata itineris
feſtinatione.

¶ Dieta ſignificat/cenationē,ſiue locū in domo in quo habi-
tamꝰ: inde dietarij miſtri diete,⁊ dr a διαιτα ομαι quod ſignifi-
cat viuo,⁊ verſoꝝ,ſcđm Varronē vero/q̄ in ea ꝑ diē edat̄. Die-
ta etiā eſt victus tenuis ⁊ frugi: vnde ⁊ Hieronimus ꝯtra Jo
uinianū lib.ij.q̄ egrotat nō aliter recipit ſanitatē/niſi tenui ci
bo ⁊ caſtigato victu,que λεπτη διαιτα lepte dieta.i.tēuis victus
dicit̄. At noſtri dietā vocant teuto.tagung.ſicut diete princi
pum: quod ego nunqꝫ legi,niſi forſan dietā accipiāt,vt nō mul-
tū diſcrepat,ꝑ loco iudicioꝝ/et loco vbi arbitri cōueniūt,vt ve-
niat a verbo greco,διαιτεω dieteo.i.iudico: ſicut arbiter,a q̄

etiã/ διαιτεω, dietites.i: arbiter, deriuat᷑: noſtri male a die cre dunt formari/et peſſime: dietã accipiũt/p vni⁹ diei itinere, teu tagreyſ3: nõ nunꝗ3 ita inuenit᷑ apud idoneos.

Diſcus eſt vas eſtariũ: ⁊ a nobis notiſſimo vocabulo ſcutella dr. Jnde diſcophorus dr qui prandiũ in diſco portat, teutaniſſtrager: alias diſcus genus eſt ludi/ex ferro ſiue plumbo: orbis latus ⁊ põderoſus: ⁊ dicit᷑ a Διςκειν qd̓ iacere ſignificat, noſtri aũt nõ plumbo vel ferro vtuntur: ſed lapide: inde diſcobolus dicit᷑ qui diſcum vel lapidem iaculatur.

Deuouere aliquẽ diris .i. execrari illũ furiis. ⁊ malignis ſpũibus.

Deuouere ſĩcat deteſtari/execrari/imp̃cariq3/et (vt vulgo loq̃mur) blaſphemare/atq3 maledicere, de q̃ blaſphemare ſcito apud grecos, βλασφημεω, id ẽ execror, bene dici. Jtẽ ⁊ βλασφημια blaſphemia etiã bene dicit᷑, verbum autẽ qd̓ nos fingim⁹, blaſphemare, viderint hij in quoꝝ ore tã frequẽs eſt, nec tñ ego dãno. At maledicere/p execrari, ⁊ in eo ſignificatu in quo nũc eccleſiaſtici vtunt᷑, noue ⁊ barbare accipit᷑: hoc Auguſtinus noſter tradit, in ep̃la ad Paulinũ: q̃ inter cetera ſic dicit. Qui autem diſtinctius latine locuti ſunt, p̃cationib⁹ vtebant᷑/in optãdis bonis: dep̃catiõib⁹ vero in deuitãdis malis: p̃cari eñ dicebãt eſſe/p̃cãdo bona optare: ⁊ imp̃cari mala, qd̓ vulgo iã dicit᷑, maledicere, dep̃cari aũt mala p̃cãdo depellere ⁊c. maledico igitur cum regit actiñ/ſĩcat deteſtari, barbare dicitur. vt eñ ſergius dicit, maledico tibi, nõ te/dicim⁹. ſed maledico/cũ regit dtĩ/et ſignificat male loqui de aliq̃: bñ ⁊ latine dr. de bñdico autẽ ita loq̃tur valla: hõ in primis eruditus: bñdico nõ inuenit᷑/p vno verbo dico, licet eo Priſcianus vtatur. ⁊ hoc tp̃e vtamur more grecorũ: quoꝝ auctoritate dedim⁹/v̓bo actiñ/p̃ter naturã ſuã, cũ poſtulet dtĩ. Jdẽ eſt et deuotare quo vtitur ⁊ cicero, ⁊ apuleius. Deuotiões autẽ ſunt execratões atq3 maledicta: Et deuoti dicuntur ꝓprie execrati ⁊ maledicti: q̃ vulgus nunc in bonã p̃tẽ accipit: qd̓ ego acceptarẽ/cũ dicerem⁹, ſum deuotus xp̃o, deuoueo me chriſto: hoc eſt totũ me trado ⁊ dedo chriſto; adeo vt ſim deuotus et execratus mundo, ſic forſan tolerandũ eſſet: Et ſic ego ſcripſi: diſce ſacros libros chriſto deuote ſacerdos: nec dicerem deuote p̃3 more vulgariũ3 deuote xp̃o vl̓ religiõe, vl̓ pecunie, vl diabolo: qd̓ etiã vix tolerat᷑, ſi veteꝝ more loqui voluerimus.

p̃cari
Jmp̃cari
dep̃cari

¶ Deierare/nō ē piuriū facere,vt noſtri loquunt̃ et accipiunt,
qui male,deiurare,dicunt/deierare eñ dicendū eſt,⁊ ſ̃cat valde
iurare:de,eñ augere ſolet,deamo,demiror:Hinc deiuriū dr̃ iuſ-
iurandū:elegantiꝰ autē dr̃ deiero,vel iuro deū,vel terrā,ſine ꝓ-
poſitōe,q̄ꝫ ꝑ deū,vel terrā,cū ꝓpoſitōe/peierare vel piurare ē fal-
ſum iuſiurādū dicere:vñ tertulianꝰ ī apolo.Citiꝰ apd̄ vos per
om̄es deos/q̄ꝫ ꝑ vnum genium ceſaris peieratur.

¶ Dij cū duplici ij latino ſcribit̃.vñ manifeſte colligit̃ duplicē
eſſe ſillabā/cū q̄libet vocal'/ꝓter q̄ꝫ in dypthongo/ꝑ ſe ſyllabā fa-
ciat.ē ḡ duaꝝ ſyllabaꝝ,⁊ ſic debet enūciari.ſic etiā ijdē,⁊ ij ī pl'ali:
niſi ī carmīe/aliqñ ex nc̄citate/ꝑ ſyneresim,vnā faciat ſyllabā.Hꝫ
autē deꝰ in pl'ali indrñter/⁊ vſitate apd̄ receptos dij,vl' dei:fal-
luntur autē h̄ in loco/q̄dā impiti/verſificatores q̄ dicunt:ſcribe
dij:ſed lege diſſi vis vrbanus haberi:vt modo diximus.

¶ Decuriones dicūtur gubernatores ⁊ rectores primarij/mu-
nicipioꝝ ⁊ oppidoꝝ:qui romę ſenatores dicūtur:Decuriona-
tus,vel decuria eſt dignitas ſenatoria/in re militari.dicunt̃ de-
curiones eq̄tum,hoc eſt ꝑfecti et magiſtri eq̄tum:hij apd̄ nos
vulgo et barbare dicunt̃,mareſchalci.Itē decuriones palatij
hoc eſt ꝑfecti palatio/quos noſtri barbare mḡros curię appel-
litant:⁊ decuriones popinę/quos noſtri mḡros coq̄nę vocant.
Decurio itē cubiculărioꝝ et ſcribarum:quos nr̄i camerarios
barbare/et cācellarios vocitāt.Decurio autē,vt dicatur/q̄ decē
eq̄tibꝰ ꝑſit/bino nō ſuffragoꝝ/ſic eñ ⁊ decurio ſenator diceret̃ q̄
decem ſit hoīm ꝑfectus/q̄ bino nō q̄drat:et decurio palatij q̄
decē palatijs/qd̄ eſt abſurdū,ſic et ſcribaꝝ ⁊c̄ aut q̄ dignitas eſ-
ſet decē tm̄ equitibꝰ ꝑeſſe:illi autē potiꝰ decani dicuntur:⁊ grę-
ce decarchi qui decē ꝑſunt:vallā iō in hoc ꝓbo:q̄ dicit nō dr̃ de
curio q̄ decē militibus ꝑſit:ſed pomponij iuriſcōſulti opio ē ſe
quenda dicētis:decuriones quidā dictos aiunt/ex eo q̄ initio
cū colonię deducerentur/decima ꝑs eoꝝ q̄ deducerent̃ conſilij
publici gratia cōſcribi ſolita ſit:⁊ vt idem dicit:q̄dam hoꝝ tem
poꝝ docti equitem vocāt:ſed rectius decurionē vocarent hūc
quem vulgo militem auratū vocamus:nam eques/aut qui ro
mę ex ordine equeſtri eſt,qd̄ nō facit ad gl'iam militarem.aut q̄
equo militat,cuius nulla dignatio eſt.

De littera E

¶ Explicit explicitũt/quod ponit alexãder grãmatiſta, anoma
lũ ꝑ quã barbarꝫ verbũ eſt, nec dignũ/quod in penũ romane lin
gue admitti debeat: Nec te decipiat Martialis carmẽ Quo-
uis cũq₃ loco potes hunc finire libellũ, verſib⁹ explicitũ ẽ omne
duob⁹ opus: hic explicitũ ab explicare venit. ⁊ non ab explicit:
Necepla Juſtiniani ad Theophilũ ⁊ Dorotheũ dicens, ꝑ no
ſtras orõnes/tam in greca lingua q̃ Romanoꝝ/q̃s eternas fie
ri optam⁹ explicita ſũt ⁊c. h etiã ab explicare veit, nõ ab explicit.
¶ Epiſcopus/a σκοπειν Scopin qđ ſpeculari ſignificat/de-
ducit, quaſi ſpeculator, vel ſuꝑintendẽs, vt dicit Hieronymus
ad Euagriũ: nõ autẽ ſignificat pontificẽ teuto, biſchoff, ſaltem
ꝓprie. vt nũc vulgo putat. ſed vt Archadius iuriſconſultus. ff.
de honorib⁹ ⁊ munerib⁹ tradit. hi ꝓprie dicunt epiſcopi qui p̃-
ſunt pani/⁊ ceteris venalibus rebus, que populis ciuitatũ ob
quotidianũ victũ/neceſſaria ſunt. At pontifices iõ iam dicunt
tranſſumptiue epi: quia debẽt eſſe ſpeculatores dei/quo ad ani
mas venãdas ⁊ chriſto emendas. Id qđ graphice Hierony-
mus tãgit in tranſlatione epiſtole Pauli ad Titũ dicẽs. opor
tet eñ epm ſine crimine eſſe/tanq̃ dei diſpenſatorem.
¶ Elemoſyna: Siue (vt tradit georgi⁹ valla) Elehemoſyna ꝑ y.
grecum in penultima ſyllaba: ⁊ duplici e. poſt l. ſcribendũ erit,
nõ elemoſina, vt ex grecis intelligi dat, apud quos ſic ſcribitur.
ελεημοσυνη vnde maxime errauerũt noſtri, ⁊ quidã itali in q̃n-
titate ſyllabaꝝ hui⁹ dictionis. Et eleémoſyna ſignificat miſeri
cordiã ſiue miſeratõem: ſed vulgo apud nos nũc, munus ino-
opi datũ, eleemoſina dicit: Sed raro hoc vocabulũ apud ve-
teres in vſu fuit, nec eñ vnq̃ repit/niſi forſan apud vnũ: et eũ
ne inter veteres quidẽ enumerandũ: Heliũ ſc₃ ſparcianũ: q̇ de
antonio caracalla ſcribit: nõ tenax in largitõem, nõ lent⁹ in elee
moſynã: ſicut in vno pariter loco ſolũ repit apud latinos/exor-
cizatio. et exorcizo. εξορκιζω grecũ verbũ. i. adiuro. repit apđ
vlpianũ ſc₃/qui dicit. ff. đ extra ordina. cog. Medius fortaſſe ſi
vt verbo vulgari vtar in poſterum ſe exorcizauit.
¶ Aemulatio dupliciter dicit: Ut Cicero in Tuſcula: dic/Eſt
eñ hoc nomen in laude, ⁊ in vicio. Nã imitatio virtutis emu-
latio đr. Et tunc laudis eſt: Eſt item emulatio, egritudo/ſi co